

843

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 20 czerwca 2011 r.

w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej przeznaczone dla osób zatrzymanych, oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach

Na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675 i Nr 117, poz. 677) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej przeznaczone dla osób zatrzymanych, zwane dalej „pomieszczeniami”, w tym wyposażenie tych pomieszczeń;
- 2) podmioty kontrolujące pomieszczenia;
- 3) zakres dokumentacji prowadzonej w związku z funkcjonowaniem pomieszczeń;
- 4) regulamin pobytu w pomieszczeniach, w tym szczególnie uprawnienia i obowiązki osób zatrzymanych.

§ 2. 1. Pomieszczenie powinno znajdować się na kondygnacji parterowej lub wyższej budynku.

2. Pomieszczenie może znajdować się na kondygnacji znajdującej się poniżej kondygnacji parterowej — w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków:

- 1) uzyskania pozwolenia Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 2) zapewnienia oświetlenia naturalnego;
- 3) wyposażenia w izolację przeciwwilgociową.

§ 3. 1. W pomieszczeniu znajdują się:

- 1) pokoje dla osób zatrzymanych;
- 2) pokój dyżurnego;
- 3) pokój do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń;
- 4) magazyn rzeczy przekazanych do depozytu i bielizny pościelowej;
- 5) pokoje sanitarne służące do utrzymania higieny osobistej, w tym umywalnie, natryski i ubikacje.

2. Nie wymaga się wydzielania w pomieszczeniu:

- 1) pokoju dyżurnego — w przypadku braku etatowej służby ochronnej;

2) pokoju do przygotowywania lub podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń — w przypadku dostaw gotowych posiłków w naczyniach jednorazowych.

3. W skład pomieszczenia może wchodzić:

- 1) pokój lekarski;
- 2) szatnia dla funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących służbę w pomieszczeniu, zwanych dalej „funkcjonariuszami”;
- 3) pokój do przeprowadzania i dokumentowania czynności służbowych z udziałem osoby umieszczonej w pomieszczeniu.

§ 4. Jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie w pomieszczeniu pokoju i magazynu, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 i 4, oraz szatni, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2, dopuszcza się ich usytuowanie poza pomieszczeniem.

§ 5. Wszystkie wejścia do pomieszczenia i wyjścia z niego powinny być wyposażone w stalową kratę oraz drzwi o wzmocnionej konstrukcji, z zamkiem mechanicznym.

§ 6. 1. Pomieszczenie wyposaża się w instalację alarmową sygnalizującą dyżurnemu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej o zagrożeniu życia lub zdrowia osób przebywających w pomieszczeniu.

2. Instalacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje punkty alarmowe umieszczone:

- 1) na ścianach korytarzy przy drzwiach do pokoi dla osób zatrzymanych;
- 2) w pokoju dyżurnego;
- 3) w magazynie rzeczy przekazanych do depozytu i bielizny pościelowej;
- 4) w szatni dla funkcjonariuszy;
- 5) w pokoju lekarskim, jeżeli został on wyodrębniony w pomieszczeniu.

3. W skład instalacji, o której mowa w ust. 1, mogą wchodzić osobiste, przenośne urządzenia alarmowe uruchamiane przez funkcjonariuszy.

§ 7. Pomieszczenie może być wyposażone w urządzenia monitorujące, działające w systemie całodobowym, oraz inne urządzenia działające na podobnych zasadach, zwiększające poziom bezpieczeństwa osób zatrzymanych.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

§ 8. 1. Wszystkie pokoje, magazyn i szatnia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 3, powinny mieć:

1) ściany:

- a) o odporności mechanicznej nie niższej niż odporność mechaniczna muru wykonanego z cegły pełnej na zaprawie cementowej, o grubości co najmniej 25 centymetrów,
- b) pokryte powłoką lub okładziną zmywalną, odporną na działanie wilgoci oraz preparatów czyszcząco-dezynfekujących;

2) punkty świetlne zabezpieczone przed uszkodzeniem, przewody doprowadzające napięcie elektryczne położone podtynkowo oraz elektryczne gniazda wtykowe zainstalowane w niezbędnych miejscach.

2. Na ścianach korytarzy, przy drzwiach wejściowych do pokoi dla osób zatrzymanych, mogą być zamocowane półki służące do stawiania na nich naczyń z posilkami.

§ 9. 1. Pokoje dla osób zatrzymanych powinny:

1) mieć:

- a) powierzchnię o wielkości zapewniającej nie mniej niż 3 m² na jedną osobę zatrzymaną,
- b) podłogę trwałą i zmywalną, odporną na działanie wilgoci oraz preparatów czyszcząco-dezynfekujących,
- c) okna uchylne o powierzchni 1:8 w stosunku do powierzchni podłogi, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników stalowych, a od wewnątrz — siatką stalową; w przypadku wentylacji mechanicznej oraz okien nieotwieralnych o konstrukcji antywłamaniowej dopuszcza się odstępianie od instalowania siatki stalowej wewnętrznej,
- d) przyciski układu elektrycznego służącego do wzywania funkcjonariuszy; układ elektryczny zasilany jest napięciem elektrycznym bezpiecznym,
- e) drzwi o wzmocnionej konstrukcji, z dwiema zasuwami i zamkiem mechanicznym oraz łańcuchem zabezpieczającym, otwierane na zewnątrz, wyposażone w wizjer zabezpieczony od strony pokoju szkłem hartowanym, a od strony korytarza — ruchomą zasłoną;

2) być wyposażone w prycze jednoosobowe lub materace wolno leżące pokryte zmywalną tkaniną oraz stoły, taborety lub ławy, bez ostrych krawędzi, przymocowane do podłogi lub ściany;

3) zapewniać wentylację umożliwiającą dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, zgodnie z normami określonymi dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania; wyłącznik oświetlenia znajduje się poza pokojem.

2. Drzwi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, mogą być wyposażone w drzwiczki służące do podawania posiłków oraz zakładania kajdanek osobom zatrzymanym.

3. Drzwiczki, o których mowa w ust. 2, powinny być wyposażone w zabezpieczenia uniemożliwiające ich otwarcie od wewnątrz.

4. Drzwi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, i okna w pokojach dla osób zatrzymanych mogą być wyposażone w urządzenia sygnalizujące ich otwarcie.

§ 10. Pokój do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń powinien być wyposażony i spełniać warunki zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz higieny środków spożywczych.

§ 11. Magazyn rzeczy przekazanych do depozytu i bielizny pościelowej powinien mieć wydzielone miejsca przeznaczone do przechowywania:

- 1) rzeczy osobistych osób zatrzymanych;
- 2) rzeczy osobistych osób zatrzymanych chorych zakaźnie;
- 3) czystej bielizny pościelowej;
- 4) brudnej bielizny pościelowej.

§ 12. 1. Pokoje sanitarne służące do utrzymania higieny osobistej powinny zapewniać wentylację umożliwiającą dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, być oświetlone oraz wyposażone zgodnie z przepisami dotyczącymi pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w budynkach zamieszkania zbiorowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.²⁾).

2. Instalację dostarczającą wodę do pokoi sanitarnych, o których mowa w ust. 1, wyposaża się w urządzenie umożliwiające regulację temperatury i strumienia wody, które powinno być zabezpieczone przed dostępem do niego osób zatrzymanych.

3. Drzwi w umywalniach, natryskach i ubikacjach wyposaża się w szybę z nietłukącego się szkła lub w zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową lub powłoką uniemożliwiającą jej rozbicie.

§ 13. 1. Okresowej kontroli pomieszczeń dokonują komendant oddziału Straży Granicznej lub jego zastępca.

2. Bieżącej kontroli pomieszczeń dokonują naczelnicy wydziałów do spraw cudzoziemców oddziałów Straży Granicznej lub ich zastępcy.

§ 14. Funkcjonariusze prowadzą następującą dokumentację w związku z funkcjonowaniem pomieszczenia:

- 1) książkę kontroli osób zatrzymanych, osadzonych w pomieszczeniu;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 33, poz. 270, z 2004 r. Nr 109, poz. 1156, z 2008 r. Nr 201, poz. 1238, z 2009 r. Nr 56, poz. 461 oraz z 2010 r. Nr 239, poz. 1597.

- 2) skorowidz osób zatrzymanych, osadzonych w pomieszczeniu;
- 3) ewidencję nakazów przyjęcia, przekazania, zwolnienia oraz wydania osób zatrzymanych;
- 4) ewidencję kwitów depozytowych;
- 5) książkę służby w pomieszczeniu;
- 6) książkę wizyt lekarskich.

§ 15. Regulamin pobytu osób zatrzymanych w pomieszczeniach jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2001 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej przeznaczone dla osób zatrzymanych, oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach (Dz. U. Nr 148, poz. 1657 oraz z 2007 r. Nr 126, poz. 879 i Nr 158, poz. 1113).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

J. Miller

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2011 r. (poz. 843)

REGULAMIN POBYTU OSÓB ZATRZYMANYCH W POMIESZCZENIACH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH STRAŻY GRANICZNEJ PRZEZNACZONYCH DLA TYCH OSÓB

§ 1. 1. Przyjmowaną do pomieszczenia osobę zatrzymaną bezzwłocznie:

- 1) informuje się o jej uprawnieniach i obowiązkach;
- 2) zapoznaje się z regulaminem;
- 3) informuje się o wyposażeniu pomieszczenia w system całodobowego monitoringu, jeżeli taki system został zainstalowany.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w formie pisemnej w języku zrozumiałym dla osoby zatrzymanej.

3. Wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, należy udokumentować w książce służby w pomieszczeniu.

§ 2. Osobie zatrzymanej nieznającej języka polskiego zapewnia się możliwość porozumiewania się za pośrednictwem tłumacza — w sprawach dotyczących pobytu w pomieszczeniu.

§ 3. 1. Przyjmowaną do pomieszczenia osobę zatrzymaną poddaje się w uzasadnionych przypadkach badaniom lekarskim i udziela się jej niezbędnej pomocy medycznej na zasadach określonych w przepisach dotyczących przeprowadzania badań lekarskich i udzielania pierwszej pomocy medycznej osobom zatrzymanym przez funkcjonariuszy Straży Granicznej. Przyjmowaną do pomieszczenia osobę zatrzymaną można poddać również niezbędnym zabiegom sanitarnym.

2. Badań lub zabiegów, o których mowa w ust. 1, nie przeprowadza się, gdy przyjmowana do pomieszczenia osoba zatrzymana była poddana po zatrzymaniu wcześniejszym badaniom lekarskim oraz zabiegom sanitarnym, a powtórne ich przeprowadzenie nie jest konieczne.

§ 4. Jeżeli osoba zatrzymana:

- 1) jest kobietą w ciąży do 28. tygodnia,

2) jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721) lub posiada dokumenty potwierdzające niepełnosprawność, wydane zgodnie z prawem krajowym tej osoby,

3) ma widoczne obrażenia ciała lub uczestniczyła w bójce,

4) oświadczyła, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia,

5) żąda udzielenia jej pomocy medycznej,

6) wykazuje objawy zaburzeń psychicznych lub z posiadanych na jej temat informacji wynika, że może być ona chora zakaźnie,

7) jest osobą, której stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że była poddana przemocy

— przyjmuje się ją do pomieszczenia po wydaniu przez lekarza przeprowadzającego badania, o których mowa w § 3 ust. 1, zaświadczenia o braku przeciwwskazań medycznych do przyjęcia do pomieszczenia.

§ 5. 1. Przy przyjęciu do pomieszczenia osoba zatrzymana jest obowiązana:

1) podać dane osobowe, informacje o miejscu dotychczasowego pobytu oraz stanie zdrowia;

2) przekazać do depozytu:

a) dokumenty tożsamości oraz inne dokumenty, środki płatnicze i przedmioty wartościowe (np. obrączkę, sygnet, pierścionek, zegarek),

b) środki łączności oraz urządzenia techniczne służące do rejestrowania i odtwarzania informacji,

c) przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu, w szczególności przedmioty posiadające ostre krawędzie lub zakończenie (np. brzytwy, żyłki, narzędzia do cięcia metalu), środki służące do obezwładniania, środki odurzające, substancje psychotropowe i alkohol oraz przedmioty takie jak: sznurowadła, pasek, szalik, zapalki i zapalniczka oraz inne przedmioty, których wymiary lub ilość naruszają ustalony porządek bądź bezpieczeństwo pobytu w pomieszczeniu.

2. Osoba zatrzymana podlega szczegółowemu sprawdzeniu w celu odebrania przedmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 6. 1. Przedmioty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, wpisuje się z oznaczeniem cech indywidualnych do kwitu depozytowego, który następnie podpisuje osoba zatrzymana oraz funkcjonariusz przyjmujący te rzeczy do depozytu.

2. Odmowę lub niemożność złożenia przez osobę zatrzymaną podpisu, o którym mowa w ust. 1, odnotowuje się w kwicie depozytowym, wskazując na obecność przy tej czynności innego funkcjonariusza Straży Granicznej, potwierdzoną złożeniem przez niego podpisu.

§ 7. 1. Przyjęta do pomieszczenia osoba zatrzymana zajmuje wskazany przez właściwego funkcjonariusza pokój dla osób zatrzymanych i miejsce wyznaczone do spania.

2. Osoby odmiennej płci umieszcza się oddzielnie.

§ 8. 1. Osoba zatrzymana korzysta w pomieszczeniu z własnej odzieży, bielizny i obuwia.

2. Jeżeli przedmioty, o których mowa w ust. 1, nie nadają się do użytku lub jeżeli ich używanie jest niedopuszczalne ze względów higienicznych, osoba zatrzymana może otrzymać nieodpłatnie potrzebną odzież, bieliznę i obuwie.

3. Decyzję o nieodpłatnym przekazaniu osobie zatrzymanej odzieży, bielizny i obuwia podejmuje komendant placówki Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej, w terytorialnym zasięgu działania których znajdują się te pomieszczenia, albo osoby przez nich upoważnione.

4. Osoba zatrzymana otrzymuje nieodpłatnie na okres pobytu w pomieszczeniu środki czystości niezbędne do utrzymania higieny osobistej, w szczególności mydło i ręcznik.

5. W czasie ciszy nocnej, a jeżeli jest to uzasadnione — również o innej porze doby, osobie zatrzymanej udostępnia się do indywidualnego użytkowania materac, podglówek i koc, a w porze jesienno-zimowej dwa koce, oraz pościel, na którą składają się dwa prześcieradła i powłoczka.

§ 9. 1. W pomieszczeniu osoba zatrzymana jest uprawniona do:

1) rozporządzania przekazanymi do depozytu przedmiotami, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie zostały jej one odebrane w celu zatrzymania lub zajęte w drodze zabezpieczenia albo egzekucji administracyjnej;

2) otrzymywania posiłków na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie warunków otrzymywania posiłków i napojów przez cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub przebywających w areszcie w celu wydalenia oraz wartości dziennej normy żywienia (Dz. U. Nr 236, poz. 1742 oraz z 2010 r. Nr 8, poz. 59); posiłki te wydawane są trzy razy dziennie w następujących godzinach:

a) śniadanie od 7⁰⁰ do 8⁰⁰,

b) obiad od 12⁰⁰ do 14⁰⁰,

c) kolacja od 18⁰⁰ do 19⁰⁰;

3) korzystania z opieki lekarskiej;

4) korzystania z urządzeń sanitarnych i środków czystości niezbędnych do utrzymania higieny osobistej;

5) posiadania przedmiotów kultu religijnego, pod warunkiem że ich właściwości nie będą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa w pomieszczeniu;

6) wykonywania praktyk religijnych i korzystania z posług religijnych w sposób niezakłócający porządku i bezpieczeństwa w pomieszczeniu;

7) korzystania z prasy;

8) zakupu z własnych środków pieniężnych wyrobów tytoniowych i prasy oraz przechowywania ich w pokoju dla osób zatrzymanych, a także posiadania przedmiotów osobistego użytku służących do utrzymania higieny osobistej i przechowywania ich w tym pokoju, pod warunkiem że przedmioty te i ich opakowania nie stanowią zagrożenia dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu;

9) palenia tytoniu w miejscu do tego wyznaczonym, za zezwoleniem funkcjonariusza;

10) otrzymywania paczek z odzieżą, obuwem i innymi przedmiotami osobistego użytku oraz środkami opatrunkowymi i higienicznymi, a także lekami, które mogą być udostępnione za zgodą lekarza po uprzednim ich skontrolowaniu w obecności osoby zatrzymanej;

11) składania próśb, skarg i wniosków do komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej, w terytorialnym zasięgu działania których znajdują się te pomieszczenia.

2. Realizację uprawnień, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, należy zapewnić za pośrednictwem funkcjonariusza, nie częściej jednak niż raz dziennie.

3. Leki, o których mowa w ust. 1 pkt 10, wydaje osobie zatrzymanej lekarz lub funkcjonariusz, zgodnie z ustaleniami dokonanymi razem z lekarzem.

§ 10. W pomieszczeniu osoba zatrzymana jest obowiązana do:

1) przestrzegania regulaminu;

2) wykonywania poleceń funkcjonariuszy;

- 3) przestrzegania ciszy nocnej w godzinach od 22⁰⁰ do 6⁰⁰, a w dni świąteczne — do godziny 7⁰⁰;
- 4) przestrzegania zasad współżycia społecznego;
- 5) dbania o higienę osobistą i czystość pomieszczenia;
- 6) korzystania z wyposażenia pomieszczenia zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 7) niezwłocznego powiadamiania właściwego funkcjonariusza o wystąpieniu choroby, samookaleczeniu lub innym podobnym zdarzeniu.

§ 11. 1. Osobie zatrzymanej zwalnianej z pomieszczenia wydaje się przekazane do depozytu przedmioty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, z wyjątkiem przedmiotów, które zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia albo egzekucji administracyjnej.

2. W przypadku zwalniania osoby zatrzymanej z pomieszczenia w celu przekazania przedmioty przyjęte do depozytu, a zwłaszcza dokumenty tożsamości, środki łączności, urządzenia techniczne służące do rejestrowania i odtwarzania informacji oraz przedmioty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. c, z wyjątkiem sznurowadeł, paska i szalika, przejmuje — na czas trwania doprowadzenia — funkcjonariusz dokonujący doprowadzenia lub jego bezpośredni przełożony biorący udział w doprowadzeniu, który następnie przekazuje te przedmioty w miejscu docelowym doprowadzenia osobie, która je przekazała do depozytu.

§ 12. Przekazane do depozytu przedmioty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, z wyłączeniem dokumentów tożsamości oraz przedmiotów, które nie zostały odebrane w celu zatrzymania lub zajęte w drodze zabezpieczenia albo egzekucji administracyjnej, można wydać osobie upoważnionej na podstawie pisemnego wniosku osoby zatrzymanej lub doprowadzanej.